

Noen har for lav
forsikringsdekning.

Andre har for høy.

Vi hjelper deg å velge
det som er riktig
for deg.

Karar Al-Zayadi
Storebrand

Årsberetning

OM VIRKSOMHETEN

Storebrand Forsikring AS er et heleid datterselskap av Storebrand ASA med hovedkontor i Professor Kohts vei 9, Lysaker i Bærum. Selskapet tilbyr standard skadeforsikringsprodukter til privatmarkedet i Norge, samt enkelte næringsforsikringer til SMB markedet. Ved utgangen av 2017 hadde selskapet i overkant av 101 000 kunder (99 000 kunder) og 291 000 poliser (311 000 poliser), og en bestandspremie på 1,1 milliarder kroner (1,1 milliarder).

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Storebrand Forsikrings årsregnskap er avlagt i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper som er i samsvar med internasjonale regnskapsprinsipper (IFRS), men med enkelte tilpasninger. Årsresultatet til Storebrand Forsikring AS ble et overskudd på 83,0 millioner kroner mot et overskudd på 52,3 millioner kroner i 2016.

Forfalt bruttopremie utgjorde 1.088,9 millioner kroner (1.083,5 millioner) i 2017, som er en vekst på 0,5 prosent fra forrige år. Opptjent premie for egen regning endte på 1.075,5 millioner kroner mot 1.068,7 millioner kroner i 2016. Erstatningskostnadene for egen regning utgjorde 766,4 millioner kroner mot 851,0 millioner kroner i 2016. Skadeprosenten endte på 71,3 prosent (79,6 prosent), en nedgang på 8,3 prosentpoeng i forhold til 2016. Nedgangen skyldes avviklingsgevinster. Det samlede naturskaderesultatet utgjør pluss 2,0 millioner kroner.

Forsikringsrelaterte driftskostnader utgjorde 235,6 millioner kroner mot 181,3 millioner kroner i 2016. Kostnadsprosenten endte på 21,9 prosent (17,0 prosent), en økning på 4,9 prosentpoeng fra fjoråret. Konsernet har ambisjoner for skadeforsikring som har medført økte salgskostnader. Samarbeid er inngått med partnere, og skadeforsikring er et sentralt element i tilbudet til kunder med pensjon i Storebrand. Dette medfører høyere kostnader for forsikringsområdet.

Combined ratio endte på 93,2 prosent (96,6 prosent) for 2017.

Storebrand Forsikring AS oppnådde en finansavkastning på 1,7 prosent (2,3 prosent) og netto finansinntekter på 22,8 millioner kroner (23,9 millioner) for året, som reflekterer selskapets konservative investeringsstrategi med hovedvekten av midlene plassert i norske kredittpapirer.

Årets skattekostnad utgjør 25,5 millioner kroner. Selskapet er ikke i posisjon for å betale skatt for 2017 på grunn av fremførbare underskudd.

I samsvar med norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er til stede.

Etter styrets beste overbevisning er årsregnskapet for 2017 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter balansedagen med betydning for årsregnskapet for 2017.

RISIKOFORHOLD

Storebrand Forsikring AS har en kontinuerlig oppfølging og aktiv styring av selskapets risiko.

FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Identifisering og styring av forretningsmessig risiko er en integrert del av ledelsesansvaret i selskapet. Det gjennomføres systematiserte risikovurderinger i organisasjonen i forhold til operasjonelle risikoforhold og vedtatte mål og strategier. Risikoanalysen resulterer i en samlet risikorapport med tilhørende risikoreduserende tiltak, som behandles årlig av selskapets styre.

FINANSIELL RISIKO

Storebrand Forsikrings verdipapirportefølje er i hovedsak investert i norske kredittpapirer med god kreditt-rating og kort rentedurasjon. Vurdering av kursrisiko, renterisiko, kredittrisiko, motpartsrisiko og valutarisiko står sentralt i styringen av verdipapirporteføljen. Selskapet gjennomfører regelmessige stresstester for å analysere hvordan eventuelle uvanlige markedsforhold vil påvirke selskapets verdipapirportefølje. Selskapet påser at risikonivået til enhver tid er forsvarlig i forhold til foretakets risikobærende evne og oppfølgingen av eksponering skjer mot fastsatte grenser i selskapets investeringsstrategi.

FORSIKRINGSRISIKO

Når det gjelder forsikringsrisiko, utgjør storskader eller spesielle hendelser den største forsikringsrisikoen i selskapet. De største skadene vil typisk være innen ansvarsforsikring på motorvogn og brannforsikring for hus og innbo og ikke minst naturskader, især ved skader som ikke dekkes av Naturskadepoolen.

For å redusere eksponeringen er selskapet dekket med Excess of Loss-reassuranse for motor og eiendom. For motor har dekningen en ubegrenset kapasitet, mens for eiendom har dekningen en kapasitet på 95 millioner kroner.

I tillegg er selskapets personskader dekket av katastrofereassuranse opp til 1,2 milliarder kroner på konsernnivå.

KAPITALFORHOLD

Storebrand Forsikring AS hadde en totalbalanse på 1896,3 millioner kroner (1.815,2 millioner) ved utgangen av 2017. I Storebrand Forsikring AS utgjorde egenkapitalen 567,7 millioner kroner (565,8 millioner), en økning på 2,0 millioner kroner.

Soliditeten i Storebrand Forsikring AS er god og selskapet hadde en solvensmargin på 207,3 prosent.

Solvens II-regelverket er innført fra januar 2016. I Solvens II skal de forsikringstekniske avsetningene være et forventningsrett estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Det er benyttet standardmodell for å beregne solvenskapitalkravet.

SAMFUNNSANSVAR

BÆREKRAFT

Storebrand-konsernet har arbeidet systematisk og målrettet med bærekraft i nærmere 20 år. Bærekraftsarbeidet hadde sitt utspring i kapitalforvaltningen, der bærekraft i dag er en del av grunnpilaren i Storebrands investeringsstrategi.

I løpet av 2016 etablerte vi vår drivkraft. Drivkraften vår handler om hva Storebrand står for. Vi skaper trygghet i dag og en fremtid du kan glede deg til. Formålet vårt beskriver hva vi jobber for, hver dag: en trygg og bærekraftig fremtid med økonomisk frihet til å oppleve det du vil. Vi skal sikre at våre kunder får en fremtid å glede seg til. Dette skal vi gjøre ved å tenke langsiktig, vise at dette med bærekraft er veien til fremgang og hele tiden sette kundens behov først.

Storebrand baserer sitt arbeid med bærekraft og bærekraftige investeringer i globale standarder for miljø- og menneskerettigheter. Vi støtter også FNs konvensjoner og retningslinjer, og har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI) og FNs prinsipper for bærekraftig forsikring (PSI).

Bærekraft er integrert i alt vi gjør og er fundamentert i 10 klare retningslinjer for konsernet. Konsernet har publisert miljørapporter siden 1995 og bærekraftsrapporter siden 1999, og er i dag en integrert del av årsrapporten til Storebrand ASA. Rapporteringen følger GRI 4's retningslinjer for rapportering.

ETIKK OG TILLIT

Storebrand lever av tillit. Selskapet stiller krav om at konsernets medarbeidere skal ha en høy etisk standard. Storebrand har også etiske regler som er et viktig verktøy i hverdagen, og hvert år følges de opp med opplæring og målinger. Ledergrupper på alle nivå i konsernet diskuterer etiske dilemmaer og går gjennom regelverket minst en gang i året. Konsernets regler vedrørende anti-korrupsjon, varsling og arbeid mot interne misligheter inngår i det etiske regelverket og gjelder alle ansatte og konsulenter som arbeider for Storebrand.

MILJØ

Selskapet arbeider målrettet for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet, både gjennom egen drift, investeringer, innkjøp og eiendomsforvaltning. De utslippene vi likevel har, gjennom reiser og energibruk, kompenseres gjennom kjøp av verifiserte klimakvoter. Storebrand-konsernet stiller strenge miljøkrav til leverandører og selskapene det investeres i. Selskapets hovedkontor er et lavutslippsbygg hvor det er tatt i bruk fornybare energikilder som solenergi og fjernvarme. Bygget er i tillegg sertifisert til Miljøfyrtårn.

PERSONAL, ORGANISASJON OG STYRENDE ORGANER

Ved utgangen av året var det 45 ansatte i selskapet, mot 50 ved årets begynnelse. Av disse er 44 prosent kvinner (46 prosent). Gjennomsnittsalderen er 40 år, og gjennomsnittlig ansiennitet er 9 år.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Storebrand arbeider målrettet for å styrke utviklingen og ha en jevn fordeling mellom kvinner og menn på alle områder og nivåer i selskapet. I 2017 var 50 prosent av styremedlemmene i selskapet kvinner. Ved utgangen av året var det 17 prosent kvinner med lederansvar i selskapet.

I likhet med samfunnet for øvrig har selskapet utviklet seg i retning av økt kulturelt mangfold. Selskapet tilstreber likebehandling og like muligheter i alle interne og eksterne rekrutterings- og utviklingsprosesser. Hovedkontoret er et universelt utformet bygg.

KOMPETANSE

Høy kompetanse er en av Storebrands viktigste suksessfaktorer, og danner basis for fornyet vekst. I Storebrand er kompetanse ensbetydende med evnen hver enkelt ansatt har til å utføre og håndtere visse oppgaver og situasjoner. Denne evnen bygges opp av både kunnskap og erfaring, ferdigheter, motivasjon og personlighet.

I Storebrand skal alle ansatte ha mulighet til å utvikle seg i takt med selskapets behov. Selskapet har i 2017 hatt fokus på at den aller største og viktigste delen av kompetanseutviklingen skjer gjennom tilrettelegging for utvikling i det daglige arbeidet. Kompetanseutvikling skal skje ved at ansatte får utfordrende arbeidsoppgaver i sin stilling, og at de får mulighet til å utvikle seg for nye krav og oppgaver.

ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR

Storebrand har jobbet systematisk med å forebygge sykefraværet over flere år og har satt helse og trivsel høyt på agendaen. Selskapet hadde et sykefravær i 2017 på 2,2 prosent, som er en nedgang på 2,5 prosentpoeng fra året før. Selskapet har vært en inkluderende arbeidslivsbedrift siden 2002, og ledere har gjennom årene opparbeidet gode rutiner knyttet til oppfølging av ansatte ved sykdom. Alle ledere må ta obligatoriske HMS-kurs der oppfølging av sykdom er en del av læringsløpet. For å redusere sykefraværet har Storebrand en egen helseklinikk. Ansatte kan trene i spinning-rom, styrkerom og egen idrettshall i arbeidstiden, der bedriftsidrettslaget har det administrative ansvaret for aktiviteter i hallen.

Det har ikke vært meldte personskader, materielle skader eller ulykker i selskapet i 2017.

ENDRINGER I STYRET OG LEDELSE

Selskapets styre og ledelse er endret i løpet av 2017. Heidi Skaaret ble valgt som styreleder etter Gunnar Heiberg den 15. juni, mens Gunnar Heiberg fortsetter som ordinært styremedlem. Den 29. juni 2017 ble Kjetil R. Krøkje valgt som nytt varamedlem etter Lars Kramer som trer ut av styret.

FREMTIDIG UTVIKLING

Storebrand Forsikring AS har en utfordrerposisjon i skadeforsikringsmarkedet. I 2017 ble salgsnivået redusert som følge av avvikling av agenter som distribusjonskanal. Dette var et strategisk valg for å styrke Storebrand Forsikrings posisjon i markedet og sikre kostnadseffektiv distribusjon gjennom egne kanaler og partnere.

Storebrand har et lavere vekstnivå i år med en vekst i premieinntektene på 0,5 % sammenlignet med fjoråret på 11%. Det er en forventning til at konkurransedyktige priser, enkle og relevante produkter samt gode dekninger skal få opp veksten. Akademikerporteføljen er en viktig driver for vekst, og salgstakten er stabil. REMA Forsikring ble lansert i høsten 2016, og partnerstrategien har gitt et tilfredsstillende salg gjennom 2017.

Det private skadeforsikringsmarkedet vurderes som lønnsomt men det forventes gjennom digitalisering å bli mer transparent og tøffere konkurranse. I tillegg er det en forventning til økt innslag av naturskader med mer ekstremvær fremover.

Hovedutfordringen i 2018 vil være å få opp veksttaket. Det blir viktig å velge løsninger og produktstrukturer som støtter opp om en digital kundeflate, kostnadseffektiv drift og distribusjon og muliggjør raske tilpasninger til markedsetterspørselen for å oppnå ønsket lønnsom vekst.

Styret vil rette en takk til selskapets kunder og øvrige forretningsforbindelser, samt til ansatte for godt samarbeid gjennom 2017.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT:

Storebrand Forsikring AS oppnådde et totalresultat på 83,0 millioner kroner (52,3 millioner) i 2017.

Styret foreslår overfor generalforsamlingen følgende disponering av årets resultat:

(NOK mill.)	2017
Overført til avsetning for garantiordning	4,9
Avsatt konsernbidrag	81,0
Overført fra annen egenkapital	-2,9
Sum disponert	83,0

Lysaker, 2. februar 2018
Styret for Storebrand Forsikring A

Heidi Skaaret (sign.)
styrets leder

Gunnar Heiberg (sign.)

Anne Ombye (sign.)

Bård Brandsrud (sign.)

Tom Georg Granquist (sign.)
administrerende direktør

Storebrand Forsikring AS

Totalresultat

1. JANUAR - 31. DESEMBER

(NOK mill.)	Note	2017	2016
TEKNISK REGNSKAP			
PREMIEINNETEKTER MV			
Opptjente bruttopremier	11	1 088,9	1 083,5
- Avgitte gjenforsikringspremier		-13,4	-14,8
Premieinntekter for egen regning		1 075,5	1 068,7
Andre forsikringsrelaterte inntekter		9,9	9,5
ERSTATNINGSKOSTNADER			
Påløpne erstatninger brutto	11	-782,1	-880,1
- Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger		15,7	29,1
Erstatningskostnader for egen regning		-766,4	-851,0
FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER			
Salgskostnader		-104,3	-83,7
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inklusive provisjon for mottatt gjenforsikring		-131,3	-97,6
Forsikringsrelaterte driftskostnader	11, 12, 13, 14, 15	-235,6	-181,3
Resultat av teknisk regnskap		83,3	45,8
NETTO INNETEKTER FRA INVESTERINGER			
Renteinntekter og utbytte med videre på finansielle eiendeler	10	30,0	26,1
Verdiendringer på investeringer	10	3,2	6,1
Realisert gevinst og tap på investeringer	10	-7,0	-4,9
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-3,4	-3,4
Netto inntekter fra investeringer		22,8	23,9
Andre inntekter/kostnader		0,4	0,4
Resultat av ikke-teknisk regnskap		23,3	24,3
Resultat før skattekostnad		106,6	70,1
Skattekostnad	16	-25,5	-16,1
Resultat før andre resultatkomponenter		81,1	54,1
ANDRE RESULTATKOMPONENTER			
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsespensjonsordninger - ytelser til ansatte	13	2,5	-2,4
Skatt på andre resultatkomponenter	16	-0,6	0,6
TOTALRESULTAT		83,0	52,3

Storebrand Forsikring AS

Balanse

(NOK mill.)	Note	2017	2016
EIENDELER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Andre immatrielle eiendeler	17	15,2	24,5
Sum immatrielle eiendeler		15,2	24,5
INVESTERINGER			
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	6, 8, 9, 19, 22	1 364,2	1 253,0
Sum investeringer		1 364,2	1 253,1
GJENFORSIKRINGSANDEL BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSE			
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning		27,1	39,6
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	20	27,1	39,6
FORDRINGER			
Forsikringstakere	19, 21, 25	449,0	418,7
Tilgode innen konsernet	19, 21, 29	0,6	19,0
Andre fordringer	19, 21	0,3	0,3
Sum fordringer		449,9	438,0
ANDRE EIENDELER			
Anlegg og utstyr	18		0,2
Kasse, bank	8, 19, 24	39,5	42,7
Eiendeler ved skatt	16		16,5
Sum andre eiendeler		39,5	59,3
FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	19, 21	0,5	0,8
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0,5	0,8
SUM EIENDELER		1 896,3	1 815,2

Storebrand Forsikring AS

Balanse

(NOK mill.)	Note	2017	2016
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital		9,7	9,7
Overkursfond		35,3	35,3
Sum innskutt egenkapital	27	45,0	45,0
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Avsetning til garantiordningen		46,6	41,8
Annen opptjent egenkapital		476,1	479,0
Sum opptjent egenkapital	27	522,7	520,8
FORSIKRINGSFORPLIKTELSER BRUTTO			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	7, 25	459,8	467,3
Brutto erstatningsavsetning	25	632,0	611,3
Sum forsikringsforpliktelser brutto		1 091,8	1 078,6
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser og lignende	13	3,5	6,9
Forpliktelser ved utsatt skatt		9,6	
Sum avsetninger for forpliktelser		13,1	6,9
FORPLIKTELSER			
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	19, 24, 25, 26	90,3	45,9
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	19, 24, 25, 26	2,8	4,4
Finansielle derivater	6, 8, 9, 20, 24		0,3
Avsatt konsernbidrag		81,0	54,0
Andre forpliktelser	7, 19, 26	7,0	7,2
Forpliktelser innen konsernet	19, 26, 29	30,7	33,9
Sum forpliktelser		211,9	145,7
PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	19, 26	11,7	18,3
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		11,7	18,3
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		1 896,3	1 815,2

Lysaker, 2. februar 2018
Styret for Storebrand Forsikring AS

Heidi Skaaret (sign.)
styrets leder

Anne Ombye (sign.)

Gunnar Heiberg (sign.)

Bård Brandsrud (sign.)

Tom Georg Granquist (sign.)
administrerende direktør

Storebrand Forsikring AS

Kontantstrømoppstilling

(NOK mill.)	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalte premier forsikring	1 080,5	1 072,8
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-733,1	-761,0
Utbetalinger til drift	-231,1	-185,1
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	25,5	-6,8
Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler	141,7	119,8
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	-88,6	-70,4
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-88,6	-70,4
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	53,1	49,4
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-2,3	-4,2
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2,3	-4,2
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte	-54,0	-31,0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-54,0	-31,0
Netto kontantstrøm i perioden	-3,2	14,2
- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler	85,4	84,6
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-3,2	14,2
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	42,7	28,5
Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	39,5	42,7

Storebrand Forsikring AS

Oppstilling over endring i egenkapital

(NOK tusen)	Aksje kapital	Overkurs fond	Sum innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Avsetning til garantiordning	Sum opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.16	9,7	35,3	45,0	486,7	35,8	522,5	567,5
Årsresultat				54,1		54,1	54,1
Øvrige resultatelement, estimatavik				-1,8		-1,8	-1,8
Avgitt konsernbidrag				-54,0		-54,0	-54,0
Avsetning forsikringstekniske avsetninger				-6,0	6,0		
Egenkapital 31.12.16	9,7	35,3	45,0	479,0	41,8	520,8	565,8
Årsresultat				81,1		81,1	81,1
Øvrige resultatelement, estimatavik				1,8		1,8	1,8
Avgitt konsernbidrag				-81,0		-81,0	-81,0
Avsetning forsikringstekniske avsetninger				-4,9	4,9		
Egenkapital 31.12.17	9,7	35,3	45,0	476,1	46,6	522,7	567,7

Selskapet er 100 prosent eiet av Storebrand ASA. Aksjekapitalen består av 17 306 736 aksjer á 0,56 kroner.

Noter

Storebrand Forsikring AS

Note 01 | Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper som er endret til i hovedsak å være i samsvar med internasjonale regnskapsprinsipper (IFRS), men med enkelte tilpasninger.

1. ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Ny årsregnskapsforskrift som trådte i kraft 1.1.2016 innebærer en endring sammenlignet med tidligere slik at det ikke lenger skal avsettes for sikkerhetsavsetning. Endringen er behandlet som en endring av regnskapsprinsipp og sikkerhetsavsetningen inngår nå i selskapets egenkapital. Det er avsatt for tilhørende utsatt skatt.

2. BRUK AV ESTIMAT I UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen bygge på forutsetninger og estimater som vil påvirke regnskapsført verdi av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samt noteopplysninger om betingede forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater. Se nærmere omtale om dette i note 2.

3. FINANSIELLE INSTRUMENTER

3.1 - GENERELLE PRINSIPPER OG DEFINISJONER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand Forsikring AS blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi. Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke er til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles fordringer og finansielle forpliktelser som ikke er tilordnet til virkelig verdi over resultatet, til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner). Beregningen omfatter alle honorarer og rentepunkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten som er en integrert del av den effektive renten, transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter.

Definisjon av virkelig verdi

For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen. Dersom markedet for et finansielt instrument ikke er aktivt, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av anerkjente verdsettingsmetoder. Verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning og opsjonsprisinde modeller. Dersom det er en verdsettingsmetode som er i vanlig bruk av deltakerne i markedet for å prissette instrumentet og denne metoden har vist seg å gi pålitelige estimater av priser oppnådd i faktiske markedstransaksjoner, benyttes denne metoden.

Selskapet har hovedsakelig investert i obligasjoner som måles til virkelig verdi hvor verdiendringer innregnes løpende i resultatet.

Selskapet har også investert i derivater. Derivater måles løpende til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke blir notert i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt, som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet.

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Finansielle forpliktelser

Etter førstegangsinnregning måles hovedsakelig alle finansielle forpliktelser til amortisert kost ved effektiv rentes metode.

4 - FORSIKRINGSMESSIGE FORHOLD

Storebrand Forsikrings forsikringskontrakter beregnes i tråd med forsikringsvirksomhetsloven og tilhørende forskrifter og regnskapsføres i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper. Det følger av forsikringsvirksomhetsloven at de forsikringsmessige avsetninger skal være forsvarlige.

Forsikringspremie inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Kostnadsføring av skadetilfeller skjer på det tidspunkt skadetilfeller inntreffer.

4.1 - IKKE OPPTJENT PREMIE (PREMIEAVSETNING)

Avsetning for ikke opptjent premie for egen regning gjelder løpende kontrakter som er i kraft på regnskapstidspunktet. Opptjeningen er proratarisk og uten fratrekk for kostnader.

4.2 - ERSTATNINGSAVSETNING

Erstatningsavsetningen skal dekke forventet utbetaling av inntrufne, men ikke oppgjorte erstatningskrav.

Brutto erstatningsavsetningen i Storebrand Forsikring er lik summen av fire ledd:

1. estimert kostnad for rapporterte men ikke oppgjorte skader (reported but not settled claims, RBNS)
2. estimert kostnad for inntrufne men ikke rapporterte skader (incurred but not reported claims, IBNR)
3. estimert kostnad for inntrufne men ikke tilstrekkelig rapporterte skader (Incurred but not enough reported claims, IBNER)
4. indirekte skadeoppgjørskostnader (unallocated loss adjustment expenses, ULAE)

RBNS settes pr. rapportert skade, enten automatisk eller basert på ekspertvurdering i Skadeoppgjør. IBNR beregnes for grupper av poliser med lignende risiko, basert på de velkjente reserveringsmodellene Bornhuetter Ferguson og Chain Ladder. IBNER settes basert på ekspertvurdering, og er et element som benyttes for å styrke erstatningsavsetningen i bransjer hvor modellestimatet for IBNR undervurderer selskapets forpliktelse. ULAE beregnes som en faktor av erstatningsavsetningen for øvrig.

Brutto erstatningsavsetning i årsregnskapet diskonteres ikke.

4.3 - GARANTIAVSETNING

Pliktig avsetning i skadeforsikringselskaper. Avsetningen skal bidra til at de forsikrede mottar oppgjør i henhold til inngåtte forsikringskontrakter. Avsetningen inngår i opptjent egenkapital.

4.4 - NATURSKADEFOND

Driftsoverskudd fra den obligatoriske naturskadeforsikringen som administreres av Norsk Naturskadepool, må avsettes til et eget naturskadefond. Avsetningen kan kun benyttes til erstatninger etter naturskader. Avsetningen inngår i opptjent egenkapital. Selskapet har for tiden et akkumulert underskudd på naturskade slik at fondet ikke vises.

4.5 - GJENFORSIKRINGSANDEL AV FORSIKRINGSTEKNISKE BRUTTOAVSETNINGER

Posten viser selskapets netto kontraktsfastsatte rettigheter under en gjenforsikringskontrakt. Posten omfatter de beløp som selskapet forventer å motta fra reassurandør i henhold til inngått gjenforsikringsavtale.

5 - PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

Ordningene innregnes etter IAS19. Pensjonsordningen ble fra 1. januar 2015 endret fra ytelsesordning til innskuddspensjon. Effekten av denne endringen ble innregnet i regnskapet per 31.12.2014. Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Selskapet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

Selskapet er med i den norske AFP-ordningen (avtalefestet pensjon). Den norske AFP-ordningen er vurdert å være en ytelsesordning, men det foreligger ikke tilstrekkelig kvantitativ informasjon til å kunne estimere pålitelige regnskapsmessige forpliktelser og kostnader.

6 - IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode vurderes årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens kostpris kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, for øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

7 - VARIGE DRIFTSMIDLER

Selskapets varige driftsmidler består av maskiner og inventar.

Maskiner og inventar vurderes til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Ved hver rapporteringsdato måles mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

8 - SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført i totalresultatet. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at selskapet i fremtiden vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen.

Det beregnes ikke utsatt skatt på de forsikringstekniske avsetningene i egenkapitalen i tråd med årsregnskapsforskriftens § 3-9 Utsatt skatt.

FINANSSKATT

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017 ble det vedtatt en finansskatt med to elementer:

- Finansskatt på lønn. Denne settes til 5 prosent og vil følge reglene for arbeidsgiveravgift
- Skattesatsen på alminnelig inntekt for foretak omfattet av finansskatten videreføres på 2016-nivå (25 prosent), mens den for øvrig settes ned til 23 prosent fra 1 januar 2018

Finansskatten gjelder fra og med inntektsåret 2017.

Storebrand Forsikring omfattes av finansskatten. Ved balanseføring av utsatt skatt/ skattefordel benyttes derfor selskapskattesatsen på 25 prosent.

Note 02

Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av regnskapet må ledelsen foreta estimater, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimater og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

Selskapets mest vesentlige estimater og vurderinger som kan gi vesentlig justering av innregnede verdier, er erstatningsavsetningen som skal dekke forventet utbetaling av inntrufne, men ikke oppgjorte, erstatningskrav. IBNR- og RBNS-avsetningene for forsikringsrisiko estimeres og det er knyttet usikkerhet til estimatene. Dette er usikkerhet knyttet til frekvens og størrelsen på erstatningene. Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre en reduksjon eller økning i avsetningene.

Note 03

Risikostyring og internkontroll

Storebrands inntekter og resultater er avhengig av eksterne forhold som gir usikkerhet. De viktigste eksterne risikoforholdene er utviklingen i finansmarkedene og inntreffelse av storskader. Interne operasjonelle faktorer kan også gi tap, for eksempel feil knyttet til underwriting eller utbetaling av skadeoppgjør.

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er derfor et kjerneområde i selskapets virksomhet og organisasjon. Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi- og planprosessen med fastsettelse av risikoappetitt, risikomål og overordnede risikorammer for virksomheten. Ansvaret for risikostyring og internkontroll er en integrert del av lederansvaret i selskapet.

Organisering av risikostyringen

Selskapets organisering av risikostyringsansvar følger en modell basert på 3 forsvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styret i selskapet har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp virksomhetens risikoer. Styret fastsetter årlig rammer og retningslinjer for virksomhetens risikotakning, mottar rapporter over faktisk risikonivå og gjør en framoverskuende vurdering av risikobildet.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. God risikohåndtering forutsetter arbeid med mål, strategier og handlingsplaner, identifisering og vurdering av risikoer, dokumentasjon av prosesser og rutiner, prioritering og gjennomføring av forbedringstiltak, samt kommunikasjon, informasjon og rapportering.

Uavhengige kontrollfunksjoner

Styret i selskapet er ansvarlig for at det finnes uavhengige kontrollfunksjoner for virksomhetens risikohåndtering (Chief Risk Officer), for regeletterlevelse (Compliance) og for at forsikringsforpliktelsen er riktig beregnet (Aktuarfunksjon). De uavhengige kontrollfunksjonene er direkte underlagt selskapets adm. direktør og har rapportering til selskapets styre.

Funksjonelt har de uavhengige kontrollfunksjonene tilhørighet til CRO konsern, som er underlagt konsernsjefen. Storebrand Forsikring kjøper disse tjenestene på lik linje med de øvrige datterselskapene til Storebrand ASA.

Internrevisjonen er direkte underlagt styret og skal gi styret en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten i virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan forsvarslinjene fungerer.

Note 04

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter compliancerisiko. Compliancerisiko er risikoen for tap eller offentlige sanksjoner forårsaket av manglende etterlevelse av eksternt eller internt regelverk.

Risikostyringen skal sikre at risikonivået til enhver tid er forenlig med risikoappetitten og innenfor interne og regulatoriske rammer. Operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll. Risikoer følges opp gjennom ledelsens risiko-gjennomgang med dokumentering av risikoer, tiltak og oppfølging av hendelser. I tillegg kommer interenrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter.

For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskapsplaner og gjenopprettingsplaner.

Storebrands IT-systemer er sentrale for operasjonell drift og pålitelig finansiell rapportering. Feil og driftsavbrudd kan få konsekvenser for driften og kan påvirke både kunders og aksjonærers tillit. I ytterste konsekvens kan awikssituasjoner føre til sanksjoner fra tilsynsmyndigheter.

Storebrands IT-plattform bærer preg av kompleksitet og integrasjoner mellom ulike fagsystemer og fellessystemer. Driften av IT-systemene er i betydelig grad utkontraktert til ulike tjenesteleverandører. Det er etablert en styringsmodell med tett leverandør oppfølging og internkontrollaktiviteter i den hensikt å redusere risikoen knyttet til IT-systemenes utvikling, forvaltning, drift og informasjonssikkerhet. Forsikringsplattformen bygger på innkjøpte standardssystemer som driftes og følges opp gjennom utkontrakteringsavtaler.

Note 05

Forsikringsrisiko

Forsikring handler om å sikre seg mot økonomisk tap når hendelser inntreffer. Dette kan være alt fra bilskade, tyveri i skadeforsikring til uføre og død. Forenklet er forsikring rett og slett en deling av risiko mellom flere forsikringstakere, hvor risiko reflekterer sannsynlighet og konsekvens.

Selskapet tilbyr følgende produkter:

- Motorvogn
- Fritidsbåt
- Kombinerte produkter
- Reise
- Ulykke
- Yrkesskade
- Profesjonsansvar

For Storebrand Forsikring AS utgjør storskader eller spesielle hendelser den største risikoen. De største skadene vil typisk være innen naturskader, spesielt skader som ikke dekkes av Naturskadepoolen, ansvarsforsikring på motorvogn, brannforsikring for hus og innbo og personskader innenfor yrkesskade. For å dempe risikoen har Storebrand dekket seg med Excess of Loss-reassuranse for motor og eiendom, med en egenregning på 5 millioner kroner per skade etter den første skaden som har en egenregning på 10 millioner kroner. På brann er egenregningen 10 millioner kroner på de to første skadene. For motor har dekningen en ubegrenset kapasitet. For eiendom har dekningen en kapasitet på 45 millioner kroner. Dekningen er økt til 95 millioner kroner i 2018. I tillegg kan det også være en opphopning av risiko gjennom selskapets reiseforsikring og mulige katastrofescenarioer som tsunamien i Sørøst-Asia i 2004. Personforsikring som reise-, ulykke og yrkesskadeforsikring er derfor også dekket av felles katastrofereassuranse på konsernnivå på 1,2 milliarder kroner.

Risiko innen yrkesskadeforsikringer er også dekket gjennom Excess of Loss-reassuranse, med en egenregning på 10 millioner kroner.

Selskapets reassurandører har en rating på A- eller bedre.

UTVIKLING I ERSTATNINGSUTBETALINGER - EKSKLUSIVE RUN-OFF

(NOK mill.)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Sum
Beregnete brutto erstatningskostnader							
Per utgangen av skadeåret	390,7	461,0	512,7	690,0	793,1	784,6	
- ett år senere	373,0	482,4	505,7	687,2	761,9		
- to år senere	363,7	478,4	500,4	652,9			
- tre år senere	356,8	481,9	483,0				
- fire år senere	369,8	470,6					
- fem år senere	361,8						
Beregnet beløp 31.12							
Totalt utbetalt hittil	343,9	436,5	453,4	572,8	664,9	486,0	2 957,5
Erstatningsavsetning	17,9	34,1	29,7	80,1	97,0	298,6	557,4
Erstatningsavsetning for tidligere års skader (før 2012)							19,3
Sum erstatningsavsetning							576,6

Fordelingen er i tillegg eksklusive naturskadepoolen, Trafikkforsikringsforeningen, inngående reassurans og skadeoppgjørskostnader på alle produkter.

Note 06

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på åpne posisjoner i finansielle instrumenter som følge av endringer i markedsvariabler og/eller markedsbetingelser innenfor en spesifisert tidshorison. Markedsrisiko er derfor risikoen for prisendringer i finansmarkedene, herunder endringer i rente-, valuta-, aksje-, eiendoms- og råvaremarkeder som påvirker verdien på selskapets finansielle instrumenter. I Storebrand vurderes markedsrisikoen fortløpende ved hjelp av ulike målemetoder. Det beregnes potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år og porteføljen stresstestes i henhold til de regulatorisk definerte stresstestene samt interne modeller.

Storebrand Forsikring AS portefølje består av rentebærende investeringer og derfor i hovedsak eksponert mot endringer i rentemarkedene. Durasjonen i porteføljen utgjør 0,5. Den lave durasjonen sammen med aktiv oppfølging av porteføljens kredittrisiko medfører at eksponeringen for markedsrisiko anses lav.

Note 07

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Storebrand Forsikrings forsikringsforpliktelser er vanligvis kjente lenge før de forfaller, men en solid likviditetsbuffer er likevel viktig for å kunne motstå uforutsette hendelser.

Samtidig er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategien definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og har medført at Storebrand Forsikring AS i hovedsak har pengemarkedsplasseringer som kan omsettes ved behov.

Note
08

Kredittrisiko

Storebrand har risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller gjeldsforpliktelse. Risikoen omfatter tap knyttet til manglende kontrakts-oppfyllelse fra motparter i finansielle derivater.

Grensene for kredittrisiko mot den enkelte motpart og samlet innenfor ratingkategorier besluttet av styrene i de enkelte selskapene i konsernet. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp.

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi

Debitorkategori etter garantist (NOK mill.)	AAA	AA	A	BBB	Sum
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	30,0	96,4			126,4
Selskapsobligasjoner			476,0	334,9	810,9
Verdipapiriserte obligasjoner	426,9				426,9
Sum rentebærende verdipapirer vurdert fordelt etter rating 2017	456,9	96,4	476,0	334,9	1 364,2
Sum 2016	431,7	74,7	461,7	285,0	1 253,0

MOTPARTER

(NOK mill.)	AAA	AA	A	BBB	Sum
	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Derivater					
Sum derivater 2017	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sumderivater 2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bankinnskudd		39,5			39,5
Sum bankinnskudd 2017	0,0	39,5	0,0	0,0	39,5
Sum bankinnskudd 2016		5,3	37,3		42,7

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's

Note
09

Verdsettelse av Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Kapitalforvalter gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Reuters og Bloomberg. Obligasjoner som ikke kvoteres regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Sistnevnte gjelder i særlig grad obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk, og normalt basert på konsensus av kredittspreader kvotert av et utvalg meglerforetak.

Unoterte derivater, herunder primært rente- og valutainstrumenter, verdsettes også teoretisk. Pengemarkedsrenter, swaprenter, valutakurser og volatiliteter som danner grunnlag for verdsettelse hentes fra Reuters og Bloomberg

Kapitalforvalter gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Dette innebærer kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Kapitalforvalter kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Kapitalforvalter har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

NIVÅ 1: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ KVOTERTE PRISER I AKTIVE MARKEDER FOR IDENTISKE EIENDELER

Denne kategorien inkluderer obligasjoner, sertifikater eller tilsvarende instrumenter utstedt av nasjonal stat. Selskapet har ingen slike investeringer.

NIVÅ 2: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ OBSERVERBAR MARKEDSINFORMASJON IKKE OMFATTET AV NIVÅ 1

Denne kategorien omfatter finansielle instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte observerbar eller indirekte observerbar. Markedsinformasjon som er indirekte observerbar innebærer at prisene kan være avledet fra observerbare relaterte markeder. Nivå 2 omfatter aksjer eller tilsvarende egenkapitalinstrumenter der markedskurser er tilgjengelig, men der omsetningsvolum er for begrenset til å oppfylle kriteriet for nivå 1. Obligasjoner og tilsvarende instrumenter er generelt klassifisert på dette nivå.

Selskapets investeringer er i hovedsak i denne kategorien.

NIVÅ 3: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ INFORMASJON SOM IKKE ER OBSERVERBAR IHT NIVÅ 2

Selskapet har ingen slike investeringer.

(NOK mill.)	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observer- bare forut- setninger	Nivå 3 Ikke obser- verbare forut- setninger	Sum virkelig verdig 2017	Sum virkelig verdig 2016
Eiendeler:					
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat og statsgaranterte obligasjoner		126,4		126,4	96,5
- Selskapsobligasjoner		810,9		810,9	747,8
- Verdipairiserte obligasjoner		426,9		426,9	408,8
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 2017	0,0	1 364,2	0,0	1 364,2	
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning 2016		1 253,0			1 253,0
Derivater:					
- Rentederivater					-0,3
Sum derivater 2017	0,0	0,0	0,0	0,0	
- herav derivater med positiv markedsverdi					
- derav derivater med negativ markedsverdi					-0,3
Sum derivater 31.12.2016	0,0	0,3	0,0		0,3

Note
10

Netto inntekter for ulike klasser av finansielle instrumenter Storebrand Forsikring AS

(NOK mill.)	Utbytte/ renteinn- tekter	Netto gevinst/tap ved realisasjon	Netto urealisert gevinst/tap	Sum 2017
Netto inntekter obligasjoner, rentefond og andre verdipapirer med fast avkastning	30,0	-7,0	3,0	26,0
Netto inntekter finansielle derivater			0,3	0,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi 2017	30,0	-7,0	3,2	26,2
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi 2016	26,1	-4,9	6,1	27,3

Note
11

Forsikringsteknisk resultat

(NOK mill.)	Inntekts-tap	Motorvogn trafikk	Motorvogn øvrige	Brann	Assistanse	Øvrig	Sum 2017	2016
Brutto forretning								
Forfalte premier	18,0	223,6	384,8	359,3	77,8	17,7	1081,3	1095,4
Opptjente premier	18,1	227,9	385,5	363,8	76,7	16,8	1088,9	1083,5
Påløpne erstatninger	-12,5	-99,0	-311,2	-291,5	-55,0	-12,8	-782,1	-880,1
Forsikringsteknisk resultat	5,6	128,9	74,3	72,2	21,7	4,0	306,8	203,3
Reassuranseandel								
Opptjent premie	-0,1	-0,7	-4,3	-8,0	-0,4	-0,1	-13,4	-14,8
Påløpne erstatninger		1,3		14,4			15,7	29,1
Reassuranseresultat	-0,1	0,7	-4,3	6,4	-0,4	-0,1	2,3	14,3
For egen regning								
Opptjent premie	18,0	227,2	381,3	355,8	76,4	16,8	1075,5	1068,7
Påløpne erstatninger	-12,5	-97,7	-311,2	-277,2	-55,0	-12,8	-766,4	-851,0
Egenregningsresultat	5,5	129,5	70,1	78,7	21,3	4,0	309,1	217,7
Påløpne erstatninger, brutto								
Inntruffet i år	-12,1	-176,6	-310,6	-293,0	-57,2	-13,1	-862,7	-867,1
Inntruffet tidligere år	-0,3	77,6	-0,6	1,5	2,2	0,3	80,6	-13,1
Totalt for regnskaps- året	-12,5	-99,0	-311,2	-291,5	-55,0	-12,8	-782,1	-880,1

Note
12

Forsikringsrelaterte salgs- og administrasjonskostnader

(NOK mill.)	2017	2016
Personalkostnader	1,6	8,1
Provisjoner	4,3	2,2
Øvrige salgskostnader	98,5	73,4
Sum forsikringsrelaterte salgskostnader	104,3	83,7
Personalkostnader	33,2	30,2
Øvrige driftskostnader	98,1	67,4
Sum øvrige forsikringsrelaterte driftskostnader	131,3	97,6
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	235,6	181,3

Note
13

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

De ansatte i Storebrand Forsikring har en innskuddsbasert pensjonsordning. I en innskuddsordning setter foretaket av et avtalt tilskudd til en pensjonskonto. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenes størrelse og avkastningen på pensjonskontoen. Når innskuddene er betalt har foretaket ingen ytterligere betalingsforpliktelser knyttet til innskuddspensjonen, og innbetalingen til pensjonskonto kostnadsføres fortløpende. Det er av regulatoriske årsaker ikke anledning til spare for lønn som overstiger 12G i innskuddspensjon. Storebrand Forsikring har for ansatte med lønn over 12G en pensjonssparing i spareproduktet Ekstrapensjon.

Premiesatser og innhold for innskuddspensjonsordningen er følgende:

- Sparingen starter fra første lønnskroner
- Sparesats på 7 prosent av lønn fra 0 til 12G (Grunnbeløp utgjør kr 93.634 pr 31.12.17)
- I tillegg spares 13 prosent av lønn mellom 7,1 til 12G
- Sparesats i Ekstrapensjon for lønn over 12G er 20 prosent

For ansatte og tidligere ansatte som har hatt lønn over 12G frem til 31.12.2014 ble det gitt et tilbud om kontantutløsning av de opptjente rettigheter, med utbetaling i starten av 2015. For ansatte i konsernledelsen blir denne utbetalingen fordelt over 5 år.

Selskapet er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen og er en flerforetaksordning pensjonsordning, men det foreligger ikke tilgjengelig pålitelig informasjon for innregning av forpliktelsen i balansen. Ordningen blir finansiert gjennom årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G, og premiesatsen i 2017 var på 2,5 %. De ansatte i Storebrand Forsikring som er født før 1. januar 1956 kan velge mellom å ta ut AFP eller gå av ved 65 års alder og motta en driftspensjon fra foretaket frem til fylte 67 år. De ansatte kan velge å ta ut fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år og fortsette å stå i jobb.

Ansatte som var sykmeldt og delvis uføre ved overgang til innskuddspensjon, inngår fortsatt i ytelsespensjonsordning. Det foreligger også pensjonsforpliktelser for ytelsesordning knyttet til driftspensjoner for enkelte tidligere ansatte og tidligere styremedlemmer.

AVSTEMMING AV EIENDELER OG GJELD BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2017	2016
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse	5,6	8,4
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-7,1	-7,6
Netto pensjonsforpliktelse/ midler forsikret ordning	-1,5	0,8
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	5,0	6,0
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	3,5	6,9

BOKFØRT I BALANSEN

(NOK mill.)	2017	2016
Pensjonsforpliktelser	3,5	6,9

ENDRINGER I DEN YTELSESBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEN I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	2017	2016
Netto pensjonsforpliktelse 1.1	14,4	23,8
Periodens pensjonsopptjening	0,1	0,6
Rentekostnader på forpliktelsen	0,3	0,5
Estimatavik	-2,9	0,5
Utbetalt pensjon	-1,3	-1,5
Planendringer/oppgjør		-9,3
Tilbakeført arbeidsgiveravgift		-0,2
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	10,5	14,4

ENDRINGER I PENSJONSMIDLENES VIRKELIGE VERDI

(NOK mill.)	2017	2016
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	7,6	9,7
Forventet avkastning	0,1	0,2
Estimatavik	-0,5	-1,9
Innbetalt premie	0,3	1,6
Utbetalte pensjoner	-0,4	-0,5
Planendring/oppgjør		-1,3
Arbeidsgiveravgift pensjonsmidler		-0,2
Netto pensjonsmidler 31.12	7,1	7,6

Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2018	0,2
Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2018	2,9
Forventede innbetalinger AFP i 2018	0,6
Forventede utbetalinger over drift (usikret ordning) i 2018	0,7

PENSJONSMIDLER ER BASERT PÅ STOREBRAND LIVSFORSIKRINGS FINANSIELLE MIDLER SOM HAR FØLGENDE SAMMENSETNING PER 31.12:

(NOK mill.)	2017	2016
Eiendommer til virkelig verdi	12%	15%
Obligasjoner til amortisert kost	32%	40%
Utlån til amortisert kost	12%	6%
Aksjer og andeler til virkelig verdi	15%	12%
Obligasjoner til virkelig verdi	27%	27%
Sum	100%	100%

Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene ved utgangen av året som administreres av Storebrand Livsforsikring.

Bokført (realisert) avkastning av eiendelene	4,9 %	6,4 %

NETTO PENSJONSKOSTNAD I RESULTATREGNSKAPET SPESIFISERT SOM FØLGER:

(NOK mill.)	2017	2016
Periodens pensjonsopptjening	0,1	0,6
Netto rentekostnad/avkastning	0,2	0,4
Planendring/endring pensjonsordning		-8,1
Sum ytelsesbaserte ordninger	0,2	-7,1
Periodens kostnad til innskuddsordninger	4,0	3,2
Periodens kostnad til AFP (inkl AGA)	0,6	0,7
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	4,9	-3,3

ANALYSE AV AKTUARIELT TAP (GEVINST) I PERIODEN

(NOK mill.)	2017	2016
Tap (gevinst) - opplevd DBO	-2,9	0,5
Tap (gevinst) - opplevd Pensjonsmidler	0,4	1,8
Investerings-/administrasjonskostnader	0,1	0,1
Aktuarielt tap (gevinst) i perioden	-2,5	2,4

HOVEDFORUTSETNINGER BENYTTET I BEREGNINGENE AV NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE PER 31.12:

(NOK mill.)	2017	2016
Diskonteringsrente	2,6 %	2,3 %
Forventet lønnsvekst	2,3 %	2,0 %
Forventet årlig regulering folketrygd	2,3 %	2,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	0,0 %	0,0 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering. Det er i Norge benyttet en diskonteringsrente fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked. Ved fastsettelse av økonomiske forutsetninger vurderes også bedriftsspesifikke forhold herunder forventet vekst i direkte lønn.

AKTUARIELLE FORUTSETNINGER:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Det ble med virkning fra 2014 innført et nytt dødelighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Storebrand har benyttet dødelighetstabell K2013BE (beste estimat) i aktuareregningene per 31.12.2017.

Note
14

LØNN OG GODTGJØRELSER TIL LEDENDE ANSATTE

Fredrik Weibull har vært administrerende direktør i Storebrand Forsikring AS i hele året 2017. Administrerende direktør er medlem av Storebrands pensjonsordning.

(NOK tusen)	Ordinær lønn ¹⁾	Andre ytelser ²⁾	Total godtgjørelse opptjent i året	Årets pensjonsopptjening	Eier antall aksjer ³⁾
Ledende ansatte					
Fredrik Weibull ⁴⁾	2 320	30	2 350	349	2 635
Sum 2017	2 320	30	2 350	349	2 635
Sum 2016 ⁵⁾	3 393	764	4 157	583	25 040

1) En andel av fastlønn vil være bundet til kjøp av fysisk STB-aksjer med 3 års bindingstid. Kjøp av aksjer vil foregå en gang per år.

2) Omfatter bilgodtgjørelse, telefon, forsikring, rentefordel, andre trekkpliktige ytelser.

3) Oversikten viser antall aksjer i Storebrand ASA eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven 7-26.

4) Fredrik Weibull fratredde som adm.dir. 31.12.17 og ble erstattet av Tom Georg Granquist 01.01.18

5) I 2016 ble det byttet adm.dir. i løpet av året

(NOK tusen)	Styre honorar	Eier antall aksjer ²⁾	Lån ³⁾
Styret			
Heidi Skaaret ¹⁾		38 014	3 481
Gunnar Heiberg		500	
Geir Holmgren ¹⁾		39 283	6 774
Anne Ombye	102	300	
Bård Brandsrud	50	985	1 600
Sum 2017	152	79 082	11 855
Sum 2016	150	51 508	10 451

¹⁾ Geir Holmgren gikk ut av styret 15.06.2017 og ble erstattet av Heidi Skaaret samme dag

²⁾ Oversikten viser antall aksjer i Storebrand ASA eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven 7-26

³⁾ Ansatte kan låne inntil 3,5 millioner kroner til subsidierte priser mens overskytende lånebeløp følger markedsrente. Fra om med 2018 er lånebeløpet på 7,0 millioner kroner.

Selskapet har ingen forpliktelser overfor styrets leder ved opphør eller endring av vervet. Selskapet betaler styreansvarsforsikringer for sine styremedlemmer.

Note
15

Godtgjørelse til revisor

(NOK mill.)	2017	2016
	Sum	Sum
Lovpålagt revisjon	0,3	0,3
Total godtgjørelse til revisor	0,3	0,3

Beløpene er eksklusiv merverdiavgift

Skatt

SKATTEKOSTNAD I RESULTATET

(NOK mill.)	2017	2016
Utsatt skatt	25,5	16,1
Sum skattekostnad	25,5	16,1

AVSTEMNING AV FORVENTET SKATTEKOSTNAD MOT FAKTISK SKATTEKOSTNAD

(NOK mill.)	2017	2016
Ordinært resultat før skatt	106,6	70,1
Forventet inntektsskatt med nominell skattsats	26,6	17,5
Skatteeffekten av :		
permanente forskjeller	-1,2	-1,5
Sum skattekostnad	25,5	16,1

BEREGNING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLER OG UNDERSKUDD TIL FREMFØRING

(NOK mill.)	2017	2016
Skatteøkende midlertidige forskjeller		
Gevinst-/tapskonto	84,4	105,5
Annet	134,6	134,6
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	219,0	240,1
Skattereduserende midlertidige forskjeller		
Verdipapirer	-3,6	-6,9
Driftsmidler	-6,6	-6,6
Avsetninger	-2,5	-10,5
Påløpt pensjon	-3,5	-6,9
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-16,2	-30,8
Fremførbare underskudd	-164,4	-275,2
Sum fremførbare underskudd	-164,4	-275,2
Grunnlag for netto utsatt skatt/skattefordel	38,4	-65,9
Netto grunnlag for utsatt skatt og utsatt skattefordel	38,4	-65,9
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	9,6	-16,5
Bokført i balansen		
Utsatt skattefordel		16,5
Utsatt skatt	9,6	

Note
17

Immaterielle eiendeler

(NOK mill.)	2017	2016
Anskaffelseskost 1.1	91,9	83,5
Tilgang i perioden:		
Kjøpt separat	0,9	30,6
Avgang i perioden	-3,3	-22,1
Anskaffelseskost 31.12	89,5	91,9
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1	-67,4	-60,8
Nedskrivning i perioden		-10,2
Amortisering i perioden	-7,0	-8,3
Avgang i perioden		11,8
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.	-74,4	-67,4
Balansført verdi 31.12.	15,1	24,5

Note
18

Varige driftsmidler

(NOK mill.)	Maskiner	Inventar	2017	2016
Balansført verdi 1.1		0,2	0,2	0,3
Avskrivning		-0,1	-0,1	-0,2
Balansført verdi 31.12			0,0	0,2
Anskaffelseskost IB	0,4	2,6	9,1	9,1
Anskaffelseskost UB	0,4	2,6	9,1	9,1
Akkumulert av- og nedskrivning IB	-0,4	-2,5	-9,0	-8,8
Akkumulert av- og nedskrivning UB	-0,4	-2,6	-9,1	-9,0
Avskrivningsmetode:	Lineær			
Avskrivningsplan og økonomisk levetid:				
Maskiner	4 år			
Inventar	4 år			

Note 19 | Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

(NOK mill.)	Utlån og fordringer	Virkelig verdi	Forpliktelser amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler				
Bankinnskudd	39,5			39,5
Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning		1 364,2		1 364,2
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	450,4			450,4
Sum finansielle eiendeler 2017	489,9	1 364,2		1 854,1
Sum finansielle eiendeler 2016	481,5	1 253,0		1 734,5
Finansielle forpliktelser				
Annen kortsiktig gjeld			223,7	223,7
Sum finansielle forpliktelser 2017			223,7	223,7
Sum finansielle forpliktelser 2016			164,0	164,0

Note 20 | Reassurandørenes andel av forsikringsmessige avsetninger

(NOK mill.)	2017	2016
Balanseført verdi 1.1	39,6	22,4
Endring i premie- og erstatningsavsetning	-12,5	17,2
Balanseført verdi 31.12	27,1	39,6

Note 21 | Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

(NOK mill.)	2017	2016
Kundefordringer	449,0	418,7
Andre kortsiktige fordringer	1,4	20,1
Balanseført verdi 31.12	450,4	438,8

ALDERSFORDELING PÅ KUNDEFORDRINGER MED VIDERE PER 31.12 (BRUTTO)

(NOK mill.)	2017	2016
	Kunde- fordringer	Kunde- fordringer
Ikke forfalte fordringer	412,8	412,4
Ufordelt	38,1	8,1
Forfalt 1 - 30 dager		
Forfalt 31 - 60 dager		
Forfalt 61 - 90 dager		
Forfalt over 90 dager		
Brutto kundefordringer/fordringer på gjenforsikring	450,9	420,4
Nedskrivninger	-1,8	-1,8
Netto kundefordringer/fordringer på gjenforsikring	449,0	418,7

Note 22

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

(NOK mill.)	2017	2016
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	126,4	96,5
Finans- og foretaksobligasjoner	810,9	747,8
Overnasjonale organisasjoner	426,9	408,8
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	1 364,2	1 253,0

	2017	2016
Modifisert durasjon	0,53	0,40
Gjennomsnittlig effektiv rente	1,19 %	1,63 %

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets markedsverdi. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effekt for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektør.

Note 23

Derivater

(NOK mill.)	Brutto nom. volum ¹	Brutto balanseførte fin. eiendeler	Brutto balanseført gjeld	Nettoført fin. eiendeler/gjeld i balansen	Beløp som kan, men ikke er presentert netto i balansen		Netto beløp
					Fin. eiendeler	Fin. gjeld	
Sum derivater 31.12.17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum derivater 31.12.16	150,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	-0,3

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater.

Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsrisikoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner.

De finansielle derivatene er solgt i løpet av 2017 så selskapet har ingen derivater i balansen per 31.12.2017.

Note 24 | Valutaeksponering

(NOK mill.)	Balanse poster ekskl. valuta derivater	Valuta terminer	Nettoposisjon	
	Netto på balansen	Netto salg	i valuta	i NOK
EUR	0,1		0,1	0,1
USD	0,0		0,0	0,0
Sum nettoposisjon valuta 2017				0,1
Sum nettoposisjon valuta 2016				0,7

Note 25 | Forsikringsmessige avsetninger

(NOK mill.)	2017	2016
Balanseført verdi 1.1	1 078,6	959,5
Endring i premie- og erstatningsavsetning	13,1	119,2
Agjo på erstatningsavsetningen	0,1	-0,1
Balanseført verdi 31.12	1 091,8	1 078,6
(NOK mill.)	2017	2016
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske avsetninger	27,1	39,6
Sum eiendeler	27,1	39,6
Premiereserve	459,8	467,3
Erstatningsavsetning	632,0	611,3
- herav IBNS	602,0	582,2
- herav skadeoppgjørsavsetning	30,0	29,1
Sum forpliktelser	1 091,8	1 078,6

	Inntekts- tap	Motorvogn trafikk	Motorvogn øvrige	Brann	Assistanse	Øvrig	Sum 2017	2016
Brutto forretning								
Premieavsetning	3,9	103,2	176,7	146,7	22,0	7,2	459,8	467,3
Erstatningsavsetning	35,5	310,5	55,9	200,2	11,7	18,3	632,0	611,3
Forsikringstekniske avsetninger brutto	39,4	413,7	232,6	346,9	33,7	25,5	1091,8	1078,6
Pooler								
Naturskadepoolen				11,9			11,9	11,0
Trafikkforsikringsforenngen		3,4					3,4	3,5
Erstatningsavsetninger pooler		3,4		11,9			15,3	14,5

Note 26 | Annen kortsiktig gjeld

(NOK mill.)	2017	2016
Leverandørgjeld	1,7	1,9
Påløpte kostnader	11,7	18,3
Offentlige avgifter og skattetrekk	5,3	5,3
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring	90,3	45,9
Forpliktelse i forbindelse med gjenforsikring	2,8	4,4
Gjeld innen konsern inkl avsatt konsernbidrag	111,7	87,9
Annen kortsiktig gjeld		0,3
Balansført verdi 31.12	223,7	164,0

Note 27 | Kapitalkrav og soliditetskrav

Storebrand Forsikring AS er et forsikringsselskap regulert etter Solvens II. Solvens II ble implementert i norsk rett gjennom Finansforetaksloven og tilhørende forskrifter med virkning fra 1. januar 2016.

Solvensmarginen og dekning av minstekapitalkravet er viktige nøkkeltall i Solvens II. Selskaper som faller under 100 % solvensmargin vil bli satt under skjerpet tilsyn, og det er forbudt å ha mindre kapital enn minstekapitalkravet.

Solvensmarginen er forholdet mellom selskapets solvenskapital og solvenskapitalkrav. Solvenskapitalen inndeles i tre kapitalgrupper etter Solvens II. Solvens II-regelverket spesifiserer hvilke kapitalgrupper de ulike kapitalinstrumenter tilhører og eventuelle begrensninger. Storebrand Forsikring AS er hovedsakelig finansiert med kapital tilhørende Gruppe 1 uten begrensninger. Selskapet har da anledning til å bruke all kapital i solvensmarginberegningen. Gruppe 3-kapital kan ikke benyttes for å tilfredsstille minstekapitalkravet og er derfor ekskludert i minimumsmarginberegningen. En oversikt over selskapets basiskapital gis under.

Solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnes etter standardmodellen i Solvens II, og fordelingen av kapitalkravet på de forskjellige risikomodelene som inngår er vist i tabell nedenfor.

SOLVENSKAPITAL

(NOK mill.)	Total	31.12.17				31.12.16	
		Gruppe 1 ubegrenset	Gruppe 1 begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3	Total	
Aksjekapital	9,7	9,7				9,7	
Overkurs	35,3	35,3				35,3	
Avstemmingsreserve	473,6	473,6				434,3	
Utsatt skattefordel						23,5	
Total solvenskapital	518,6					502,8	
Total solvenskapital tilgjengelig til å dekke minstekapitalkravet	518,6					479,3	

SOLVENSKAPITALKRAV OG -MARGIN

(NOK mill.)	31.12.17	31.12.16
Marked	47,3	50,4
Motpart	1,3	8,6
Helse	27,0	24,8
Skade	282,6	296,5
Operasjonell	32,7	32,5
Diversifisering	-57,3	-60,7
Tapsabsorberende skatteeffekt	-83,4	-88,0
Totalt solvenskapitalkrav	250,2	264,0
Solvensmargin	207,3 %	190,5 %
Minimumskapitalkrav	112,6	118,8
Minimumsmargin	460,6 %	403,5 %

FORSKJELL AVSETNINGER ÅRSREGNSKAP OG SOLVENSBALANSE

(NOK mill.)	31.12.17	31.12.16
Tekniske avsetninger årsregnskap	1091,8	1079,0
Fremtidige premieinnbetalinger	-355,6	-362,0
Risikomargin	27,1	27,0
Forventet margin i fremtidige premier	-19,2	-14,0
Diskontering	-21,1	-10,0
Tekniske avsetninger for solvensformål	723,0	720,0

Fremtidige premieinnbetalinger på poliser i kraft reduserer avsetningene for solvensformål, som er basert på kontantstrømmer. Kundefordringene på eiendelssiden reduseres med samme beløp, slik at netto eiendeler ikke blir påvirket.

Risikomarginen skal sikre at forsikringsselskaper kan refinansieres i tilfellet insolvens, og inngår kun i avsetningene for solvensformål

Forventet margin i fremtidige premier reduserer normalt premieavsetningen for solvensformål, fordi avsetningene for solvensformål skal representere beste estimat på verdien av forpliktelsen.

Diskontering av fremtidige kontantstrømmer med risikofri rente er et krav for solvensformål, og dette reduserer avsetningene.

Note 28 | Antall ansatte

(NOK mill.)	2017	2016
Antall ansatte per 31.12	45	50
Gjennomsnittlig antall ansatte	48	51
Antall årsverk per 31.12	44	50
Gjennomsnittlig antall årsverk	47	51

Note 29 | Transaksjoner med nærstående parter

Storebrand Forsikring AS mot andre selskaper i Storebrand konsernet: (NOK mill.)	2017		2016	
	Konsern mellomværende ¹⁾	Kjøp/salg av tjenester ²⁾	Konsern mellomværende ¹⁾	Kjøp/salg av tjenester ²⁾
Storebrand Livsforsikring AS	-28,1	-147,6	-13,2	-89,3
Storebrand ASA	-81,0	-1,5	-54,0	-1,0
SPP Pension & Försäkring NUF	0,1	-6,4	0,1	-8,3
Storebrand & SPP Business Services AB (NUF)	-0,2	-4,2	0,2	-3,6
Storebrand Helseforsikring AS		1,1		1,2
Storebrand Pensjonstjenester AS		-0,1		0,3
Storebrand Bank ASA		-0,2		2,0
Storebrand Asset Management AS	-1,9	-3,4	-2,0	-3,4

¹⁾ tilgode + / gjeld -

²⁾ inntekter +/- kostnader - (eksklusive provisjon)

ORD OG UTTRYKK

Forsikringsteknisk resultat

Premieinntekt fratrukket erstatnings- og driftskostnader.

Risikoresultat

Premieinntekt fratrukket erstatningskostnader.

Kostnadsprosent

Driftskostnader i prosent av opptjent premie.

Skadeprosent

Inntrufne skader (erstatningskostnader) i prosent av opptjent premie.

Combined ratio

Summen av kostnadsprosent og skadeprosent.

F.e.r

Forkortelse for begrepet for egen regning, det vil si etter fradrag for reassuranse.

Gjenforsikring (Reassuranse)

Overføring av en del av risikoen til et annet forsikringsselskap.

Forsikringsmessige avsetninger skadeforsikring

For nærmere beskrivelse av forsikringsmessige avsetninger og periodisering av premier og erstatninger se note 1 - Regnskapsprinsipper.

IBNR-avsetninger (incurred but not reported)

Avsetninger for erstatninger for forsikringstilfeller som er inntruffet, men ennå ikke meldt til forsikringsselskapet.

RBNS-avsetninger (reported but not settled)

Avsetninger for erstatninger for meldte, men ikke oppgjorte erstatninger.

Durasjon

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på kontantstrømmen til rentebærende papirer. Modifisert durasjon er beregnet på grunnlag av durasjon og uttrykker verdifølsomhet i forhold til underliggende renteendringer.

Til generalforsamlingen i Storebrand Forsikring AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Storebrand Forsikring AS' årsregnskap som viser et totalresultat på MNOK 83. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 2. februar 2018
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

Hovedkontor:
Professor Kohts vei 9
Postboks 474, 1327 Lysaker
Telefon 915 08 880
storebrand.no

